2014. május 6., kedd • LXXII. évfolyam • 105. szám, 20 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Újabb emberéleteket követeltek a kelet-ukrajnai hadműveletek

- Szlovjanszkban összecsaptak a kormányerők a szeparatistákkal.
- Oroszország humanitárius válságtól tart. **Az ügy** →4

MAGYARUL ÁLMODIK A FRANCIA FOTÓMŰVÉSZ

Arcok →17

Kényszernyugdíj Érdemi döntés várható a magyar bírók ügyében

Strasbourgi kérdések a kormányhoz

Lencsés Károly

Érdemi fordulatot vett Strasbourgban a 2012-ben kényszernyugdíjazott bírók ügye: az emberi jogi bíróság kérdéseket intézett a magyar kormányhoz, és a kabinetnek három hónap áll rendelkezésére, hogy válaszoljon. A bíróság az emberi jogok európai egyezményének nyolcadik cikkére hivatkozva folytat eljárást, amely szerint „mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét" tiszteletben tartsák. Ezt a passzust a magyar állam az érintettek idő előtti menesztésével megsérthette.

A parlament által 2011-ben elfogadott törvénymódosítás szerint a bírói nyugdíjkorhatárt hetvenről 62 évre szállították le, és emiatt a következő évben mintegy 270 főnek – zömében vezető beosztásban levő bírónak – kellett távoznia. A kormány hivatalosan a nyugdíjkorhatár egységesítésére hivatkozott – ami 62 év volt, és 2022-ig 65-re emelkedik –, a cél azonban egyértelműen a korábban kinevezett bírósági vezetők eltávolítása volt. Az intézkedés miatt többen az Alkotmánybírósághoz fordultak, és a testület a kényszernyugdíjazást alaptörvény-ellenesnek minősítette. Ugyanakkor az Európai Bizottság kötelezettségszegési eljárást indított, és az Európai Unió Bírósága elmarasztalta Magyarországot. A kormány visszakozott, és az Országgyűlés a korábbi szabályozást úgy módosította, hogy a bírói nyugdíjkorhatár csak fokozatosan csökken hetvenről 65 évre, és akit idő előtt küldtek el, az ismét felöltheti a talárt. A vezetőket azonban egyetlen posztra sem helyezték vissza.

A kabinet ezzel letudta a dolgot, ám a bírók nem nyugodtak bele a döntésbe. Eredetileg nagyjából százötvenen fordultak a strasbourgi bírósághoz, és információink szerint mintegy százan a törvénymódosítás után is fenntartották a keresetet. Kétharmadukat a Magyar Helsinki Bizottság, harmadukat *Cech András* ügyvéd képviseli. Az érintettek egy része egyébként semmilyen anyagi hátrányt nem szenvedett el, mert aki csak beosztottként térhetett vissza, a határozott időre szóló vezetői kinevezésének lejártáig megkapja a vezetői pótlékot. Így többen csak jelképes összeget, egy eurót kérnek, mert a strasbourgi fórumtól erkölcsi elégtételt várnak. Ha viszont valaki a nyugdíjat választotta, igen jelentős jövedelemtől esik el. Például az az ítélőtáblai elnök is, akinek csaknem öt éve volt még hátra azon a poszton, ám nem vállalta, hogy ugyanott legfeljebb tanácselnökként dolgozzék. Így ő majdnem négyévnyi fizetését is kérheti kártérítés gyanánt.

Cech András kérdésünkre elmondta, nyilvánvaló, hogy a menesztett bírák egy részének esetében nem volt teljes körű a reparáció. Úgy tűnik, hogy ezt a strasbourgi bíróság is elfogadja, hiszen érdemben foglalkozik az üggyel. Érdekes viszont a hivatkozási alap: a magánszféra megsértése. Hasonlóra különben volt már példa, mert egy fegyelmi úton menesztett ukrán legfelsőbb bírósági bíró esetében – akit utóbb teljes egészében kárpótoltak – is az emberi jogi egyezménynek ezt a pontját vették elő. A számára megítélt kártérítés indoka az volt, hogy a kirúgásával súlyosan beavatkoztak a magánéletébe, hiszen ezzel ellehetetlenítették a személyes és szakmai kapcsolattartást. Az ügyvéd szerint kérdéses, hogy a bíróság milyen párhuzamot lát majd a kényszernyugdíjazás és a Volkov kontra Ukrajna ügy között, mindazonáltal a magyar kormánynak is hasonló kérdéseket tettek fel. Cech András szerint érdekes, hogy a diszkriminációval nem foglalkoztak, miközben volt, akit a tényleges nyugdíjkorhatár elérése előtt csak napokkal, másokat évekkel korábban menesztettek, és mindenki csak egyévnyi átalány-kártérítésre volt jogosult.

A kabinetnek a nyár derekáig kell válaszolnia, azt követően a panaszosok reagálhatnak, és akkor határozzák meg a tényleges kártérítési igényt is. A strasbourgi fórum legkésőbb a jövő esztendő első hónapjaiban ítéletet is hirdethet.

Orbán Viktor: Vállalom

Áder János köztársasági elnök Orbán Viktort kérte fel az új kormány megalakítására, amit a Fidesz elnöke elfogadott. Ma összeül az új Országgyűlés, amely szombaton kormányfővé választja Orbánt. Ahogy négy éve, úgy most is Kossuth téri tömegrendezvény kíséri a miniszterelnöki eskütételt. →5 FOTÓ: KURUCZ ÁRPÁD

ÖTÖDIK HASÁB

Fellegvár

Megannyi határozat, ítélet, fellebbezés, panasz, ellenpanasz, feljelentés, sajtónyilatkozat után ember legyen a talpán, aki pontosan érti, mi folyik majd másfél éve a Citadellánál. Ami biztosnak tűnik: a kormányzat megelégelte, hogy szerinte átláthatatlan módon, egyes esetekben elévült szerződések alapján, ráadásul olykor a helyhez méltatlan nívón működtetnek boltot, kávézót, éttermet vállalkozások a budai fellegvárnál. Ezért tiszta viszonyokat akar teremteni a jelenlegi bérlők kirúgásával. Az érintettek pedig jogászok seregével, a média felhasználásával próbáltak küzdeni vélt igazukért – és persze jókora bevételükért.

A csata hétfőn eldőlt. Az állami apparátus, a jelenlegi kurzustól korántsem idegen módon, megelégelve a hosszas jogi pepecselést, gyorsan, erőből vitte dűlőre az ügyet. Megadták a kegyelemdöfést a vállalkozóknak azzal, hogy feltűnően nagy rendőri kísérettel, a műemlék példa nélküli teljes lezárásával segítették a végrehajtót az ingatlanok lefoglalásában. Az pedig már tényleg csak erőfitogtatás, hogy kiszivárogtatták: akár két hétig is „zárva lehet" a Citadella, nehogy visszafoglalják a területet a vállalkozók.

Azt, hogy a szövevényes jogi harcban ki állt a jó oldalon, ma még nem látni tisztán, de az már biztos: a csatának nyertesei most nincsenek. Vesztesek azok a vállalkozók, akiket érvényes szerződésük ellenére lehetetlenítettek el. Vesztes az a több ezer turista, aki nem jut el az ország, a főváros egyik legkeresettebb látványosságához. És vesztes a magát most nyertesnek látó, láttató állami apparátus is, amely nem veszi észre: hiába követel óriásplakátokon pökhendi módon több tiszteletet Brüsszeltől, ha erőből rendez jogvitákat, s rendőrkordonnal, blokád alá vett látványossággal fogadja külföldi vendégeinket.
(A szerk.)

Vélemény

Ami ár, az jár

Révész Sándor az európai bérek, a szabolcsi árak és a választási szlogenek viszonyáról ír. →11

Megvédjük az akácot

Újabb szabadságharccal néznek hülyének minket – véli Hargitai Miklós. →11

Mozgolódik a lakáspiac, adtak egy kis lökést az állami hitelek

Növekedést regisztráltak a statisztikusok, miután az állami hitelek nyomában visszatértek a budapesti építkezésekre a vállalkozók. De nincs itt a Kánaán. →13

Kiefer Sutherland a 24 című sorozat új évadját forgatja Londonban

Jack Bauer le akarja nyomni James Bondot? A színészt meglepte a Népszabadság kérdése: Nem kezdenék ki vele, mert magasabb nálam és kicsit fiatalabb is – vágta ki magát. →16

MARATONI KIHALLGATÁS

Négy napig volt az északír rendőrség „vendége" Gerry Adams, a Sinn Féin 65 éves frontembere, és az eset alaposan felbolygatta a kedélyeket az Egyesült Királysághoz tartozó tartományban. A háttérben egy több mint negyven évvel ezelőtti gyilkossági ügy áll. →8

FOTÓ: REUTERS – PAUL HACKETT

9 770237 377022 14105